

Of de muziek ook werkt als er geregistreerd en gevaccineerd moet worden in geval van een werkelijk massale uitbraak van pokken is de vraag. Feit blijft dat de twee accordeonisten sfeer brengen in de wachtruimte van het TT-circuit in Assen, waar de honderden vrijwilligers, die zich voor de oefening hebben aangemeld, op hun 'registratiebeurt' wachten. Niemand mort, iedereen schuifelt rustig door in de lange rij.

Oefening 2 x veilig – nieuw registratiesysteem BBBS getest

De oefening is het sluitstuk van een wekenlange voorbereiding. GHOR Drenthe vond in het Beveiligd Biometrisch Bevolkingsregistratiesysteem (BBBS) een systeem, waarmee snel en betrouwbaar kan worden geregistreerd en tegelijkertijd het vaccinatieproces *real time* kan worden gemonitord. De oefening op zaterdag 3 maart is een eerste test van het BBBS, dat is ontwikkeld in een publiek-private samenwerking tussen DTO, Microsoft, Nortel, Getronics Pink Roccade, BIO XS en First Things First.

Uitgangspunt bij de oefening is het *Cyclisch Innovatiemodel* van Berkhout: in de context van de praktijk ontwikkelen zich nieuwe producten, die op hun beurt tot nieuw beleid inspireren. Geconcretiseerd naar de oefening, luiden de vragen dan: past het gebruik van nieuwe ICT-technologie als een dekseltje op het potje van het vaccinatieproces; en welke informatie levert de test op voor verbetering van de organisatie van een massavaccinatieproces?

Achtergrond oefening

In geval van een noodzakelijke massavaccinatie tegen pokken moet GHOR Drenthe binnen twee dagen 4000 personeelsleden (prikkers) werven en instrueren. In de volgende vier dagen moeten meer dan 400.000 inwoners van Drenthe worden gevaccineerd. De personeelsleden moeten worden geregistreerd en van een tijdelijke ID voorzien, vervolgens moet deze ID gekoppeld kunnen worden aan vaccin én gevaccineerde. Om de logistiek tijdens de campagne te kunnen sturen moet het vaccinatieproces centraal gevolgd kunnen worden. Monitoring zorgt er met name voor dat personeel flexibel en efficiënt kan worden ingezet: op die priklocatie waar de vraag het grootst is.

Kenmerken BBBS

BBBS maakt gebruik van Microsoft Groove, een besturingssysteem dat voor de data-uitwisseling niet afhankelijk is van een internetverbinding, maar afhankelijk

van de beschikbaarheid kan schakelen tussen verschillende typen verbindingen. In de oefening wordt gebruik gemaakt van een beveiligde verbinding van DTO. Als de verbinding uitvalt kan de registratie off-line worden gecontinueerd. Bij herstel van de verbinding worden data alsnog *zonder verlies* aan de centrale server doorgegeven. Voor registratie maakt BBBS gebruik van biometrische gegevens. Bij de oefening wordt de vingerafdruk gescand en gekoppeld aan de noodzakelijke data.

De oefening

De oefening is gebaseerd op de noodzakelijke snelheid van registratie en vaccinatie in geval van een plotselinge uitbraak van het pokkenvirus. Bij de eerste oefening worden gegevens van 250 personeelsleden gecontroleerd en gekoppeld aan een digitale vingerafdruk. De persoonlijke gegevens zijn van tevoren door de vrijwilligers op een format via internet doorgegeven (www.oefening2xveilig.nl). Tijdens de oefening wordt hen gevraagd deze te controleren en eventueel te wijzigen. Vervolgens volgt de bevestiging door middel van de scan van de vingerafdruk. Doel is de registratie van de personeelsleden binnen 30 minuten te laten verlopen.

Bij de tweede oefening wordt onderzocht of 500 deelnemers binnen een uur geregistreerd kunnen worden. In dit geval worden naam, geboortedatum en postcode aan de scan gekoppeld. Tijdens de oefening sturen 25 computers, die binnen een netwerk aan elkaar verbonden zijn, hun data naar een centrale computer. Gedurende een bepaalde periode zal de verbinding tussen de 25 computers en de centrale computer worden verbroken. Dit mag geen effect hebben op de verzending van gegevens naar de centrale computer.

Belangrijkste resultaten

De registratie van 218 vrijwilligers in de eerste proef werd binnen 35 minuten afgerond. Tijdens de tweede oefening werden 599 vrijwilligers in 55 minuten geregistreerd.

Het registratiesysteem bleek met een korte instructie binnen 5 minuten te bedienen door de vrijwilligers, die vooraf onbekend waren met het systeem. De aanwezige helpdeskmedewerkers werden tijdens beide oefeningen in enkele gevallen bevraagd. In de eerste oefening moesten ze bij een vijftal computers inspringen, in de tweede oefening bij tien computers. Dit beïnvloedde uiteraard de snelheid van het registreren, echter zonder dat daarmee de doelstelling in gevaar kwam. Dit geldt ook voor de uitval van enkele computers. Geen van de deelnemers maakte bezwaar tegen het afnemen van een vingerafdruk. Wel bleek het bij 1 procent van de deelnemers *praktisch* niet mogelijk een vingerafdruk te scannen. Belangrijkste feit is dat het registratieproces ook na verbrekking van de verbinding geen haperingen vertoonde.

Veilig registreren is veilig vaccineren

Bij de vaccinatie moet het registratiesysteem de gegevens van de medewerker die het vaccin toedient combineren met de gegevens van de te vaccineren Drent en de barcode van het toegediende vaccin. BBBS maakt het mogelijk om mensen, die met slecht werkende vaccins zijn gevaccineerd, binnen 48 uur op te sporen. Veilig registreren is een voorwaarde voor veilig vaccineren.

Het concept voldoet aan de registratie-eisen voor snelheid, eenvoud en veiligheid. Een volgende stap is schaalvergroting, waarin de betrouwbaarheid van het systeem verder kan worden getest. Doorontwikkeling binnen een gestructureerde projectopzet kan verbeteringen opleveren met betrekking tot:

- de snelheid van de data-uitwisseling tussen de pc's binnen het netwerk;

- het beheer (en de betrouwbaarheid) ter plekke van het systeem;
- de koppeling van het systeem aan de GBA en het BIG-register;
- de output van het systeem in de vorm van ID-badges;
- de koppeling van het systeem aan een alternatief voor de scan van de vingerafdruk.

CRIB

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de inrichting van een CRIB (Centraal Registratie- en Informatiebureau), dat ten tijde van een ramp *alle* relevante informatie registreert over personen, die betrokken zijn bij de ramp. We praten dan bijvoorbeeld ook over het registreren van vragen van familieleden van (mogelijke) slachtoffers. BBBS kan als registratiesysteem op elk moment in de volle breedte worden ingezet als gemeenten, eventueel in gezamenlijkheid, het systeem implementeren in een standby operationele setting binnen een afgeschermd omgeving.

Voyager

Voyager, als grootschalige oefening die in het najaar in Rotterdam wordt gehouden, lijkt een uitgelezen mogelijkheid om BBBS conform haar cyclische opzet opnieuw te testen. Schaalvergroting is vooral een test op stabiliteit (betrouwbaarheid), waar snelheid, eenvoud en veiligheid voldoende lijken bewezen.

Bernard Groot,
hoofd GHOR Drenthe

